

Недоступен ни однин перевод.

ДУШАНБЕ, 08.03.2021 /АМИТ «Ховар»/. Дар солҳои Истиқлоли давлатӣ мақоми занони тоҷик маҳз бо талошу ғамхориҳои бевоситаи Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар ҷомеа баланд гардида, мақеи онҳоро Ҳукумати мамлакат дар татбиқи сиёсати иҷтимоии давлат доимо дастгирӣ менамояд. Қабули якҷанд стратегияву барномаҳои давлатӣ дар ин самт амалӣ гардида, барои фаъолияти занон имконияти васеъ фароҳам оварда шудаанд. Хусусан дар солҳои Истиқлоли давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон занон дар рушди мақомоти судӣ нақши босазо гузоштаанд.

Ба шарафи Рӯзи Модар Раиси Суди Олии иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон Мавлуда Каландарзода дар суҳбат ба хабарнигори АМИТ «Ховар» чунин иброз дошт: «Агар ғӯем, ки баланд гардидани мақому манзалати бонувони тоҷик дар ҷомеаи муосир, дастгириву ҷалби онон дар ҳаёти иҷтимоиву иқтисодӣ ва сиёсии кишвар неъматҳои Истиқлоли давлатӣ аст, иштибоҳ намекунем, зеро бо шарофати соҳибхитёр гардидан Тоҷикистон мустакилона шаклу роҳҳои идоракунии давлатӣ, сиёсати қорбариро муайян намуда, қорбарии мардону занонро дар сатҳи Қонуни олии мамлакат ҷой дод. Тоҷикистон аз кишварҳои пасошӯравие мебошад, ки қорбарии соҳибхитёр гардидан баҳри ба тасвӣ расонидани Конвенсияи СММ «Дар бораи қорҳам додани тамоми шаклҳои таъъиз нисбат ба занон» рӯ овард. Яъне, аз ибтидои солҳои истиқлол таваҷҷуҳи Қорбарияти олии давлат ба ҳуқуқи занон, масъалаи фароҳам овардани имконияти қорбар бо мардон ва ҷалби бештари бонувон дар ҳаёти ҷамъиятиву сиёсии давлат рӯи қор омад».

АМИТ «Ховар»: Баҳри хифзи ҳуқуқи манфиатҳои занон ва баланд бардоштани мартабаи онҳо дар ҷомеа қадом санадҳои меъёрию ҳуқуқӣ қабул гардидаанд?

Мавлуда Каландарзода: Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон яке аз омилҳои асосии дар ҷомеа баланд бардоштани мартабаю эътибори занро дар ҳалли масъалаҳои қорбарии ғитрии зану мард, мақеи зан дар оила, ҳуқуқи вазиғаҳои мутақобилаи зану шавҳар дар қорҳои оиладорӣ, таҳсили духтарон дар мактабу донишгоҳҳои муосир, фаъолияти меҳнатии занон дар қорҳонаву муассисаҳо ва масоили фаъолияти ҷамъиятию сиёсии занон дида, қабл аз ҳама, дар ин ҷода заминаи ҳуқуқӣ фароҳам овард. Қобати амалӣ гардонидани ин мақсадҳо якҷанд санадҳои меъёрию ҳуқуқӣ, аз ҷумла, Қармони Президенти мамлакат «Дар бораи тадбирҳои баланд бардоштани нақши зан дар ҷомеа», Барномаи давлатии «Самтҳои асосии сиёсати давлатӣ оид ба таъмин намудани ҳуқуқи имконияти қорбарии мардон ва занон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи қаролатҳои давлатии қорбарҳуқуқии мардону занон ва имкониятҳои қорбарии амалигардонии онҳо», «Стратегияи миллии фаъолгардонии

накши занон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон», ки ба баланд бардоштани эътибору манзалати бонувон, маърифати ҳукукии онҳо, иштироки фаъолони бонувон дар ҳаёти сиёсӣю иқтисодӣю иҷтимоӣ ва бунёди ҷомеаи демократӣ равона гардидааст, қабулу амалӣ карда шуда истодаанд.

Мояи сарфарозӣю ифтихори занон аст, ки кӯшишу талошҳои Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ — Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон чихати баланд бардоштани мақоми зан дар ҷомеа ва ҷалби ҳарчи бештари занону духтарон ба ҳаёти сиёсӣю иҷтимоӣ мамлакат самара ба бор оварда, имрӯзо онон дар тамоми сохторҳои ҳаёти ҷомеа, аз ҷумла, илму маориф, тандурустӣю ҳифзи иҷтимоӣ, молияву бонк, кишоварзӣю саноат, ҳифзи тартиботи ҷамъиятӣю ҳуқуқшиносӣ, адлияву суд ва дигарҳо сарбаландона фаъолият намуда, боварии Сарвари давлатро амалан ба ҷо меоваранд. Зеро дастгирӣю пуштибонӣ, боварӣ ба қобилияту истеъдоди онҳо боиси рӯҳбаландӣ ва дучанд гардидани масъулиятнокӣ баҳри рушди ҷомеа, пешрафти амалҳои ободонӣю созандагӣ мегардад.

АМИТ «Ховар»: Зани ҷомеаи муосири тоҷикро ҷӣ гуна дидан меҳаҳад?

Мавлуда Каландарзода: Занону бонувон ҳамеша толиби сулҳу ваҳдат, ободӣ ва оромии диёр буданду ҳастанд. Ин рисолати бузург раҳнамои рӯзгори бонувони мо мебошад. Имрӯз мо бояд ба он муваффақ шавем, ки қулли занон ҳудӯроҳу бомаърифат бошанд. Пешвои муаззами миллат нисбат ба модарон ва занону бонувон таваҷҷуҳи зиёд зоҳир намуда, ин кишри ҷомеаро ҳамеша ҳамчун нерӯи ташаббускор, масъулиятшинос ва қордону заҳматписанд эҳтиром ва дастгирӣ меқунанд. Имрӯз дар ҷомеаи Тоҷикистон баҳше нест, ки дар он занон — модарон фаъолият надушта бошанд. Ҳоло занону модарони мо дар қатори мардон дар тамоми соҳаҳо, аз ҷумла дар мақомоти судӣ босамар фаъолият доранд.

Боварӣ дорем, ки занону модарон минбаъд низ бо дарқи баланди масъулият дар ҳаёти сиёсӣю иҷтимоӣ ва фарҳангии ҷомеа фаъолони иштирок намуда, кӯшиш меқунанд, ки бо азму иродаи қавӣ ва қамолӣ қордонӣ дар пешрафту ободии Тоҷикистон саҳм гузоранд.

АМИТ «Ховар»: Саҳми занону бонувони мамлақатро дар рушди мақомоти судӣ ҷӣ гуна арзёбӣ менамӯед?

Мавлуда Каландарзода: Дар ҳокимияти судӣ, ки яке аз шохаҳои мустақили ҳокимияти давлатӣ аст, занону бонувон бо масъулияти баланд рисолати ба амалбарории адолати судиро таъмин менамоянд. Шумораи умумии судяҳо аз ҳисоби занон дар судҳои ҷумҳурӣ 94 нафарро ташкил медиҳад, дар ҳолате, ки шумораи судяҳо 485 адад аст, яъне 19,1 фоиз мебошад. Дар мансаби роҳбарикунанда 3,2 фоиз ё 16 нафар занон фаъолият доранд.

АМИТ «Ховар»: Фаъолият дар мақомоти судӣ аз зан-модар кадом ҷислатхоро тақозо менамояд?

Мавлуда Каландарзода: Аз таҷрибаи қорӣ мегӯям, ки дар кадом ҷодае, ки зан фаъолият дорад, он ҷо адлу инсоф пойдор буда, ободӣ, тартибу низомӣ қорбарӣ хуб ба роҳ монда шудааст. Инчунин таҳлили фаъолияти судҳо нишон медиҳад, ки занон дар амалигардонии адолати судӣ баробари мардон бо масъулияти ҷиддӣ, содиқонаву софдилона ҷиҳати барқарорсозии адолати судию иҷтимоӣ заҳмат мекашанд. Дар даврони Истиқлоли давлатӣ Ҳукумати мамлакат сиёсати дастгирии занону бонувонро тақвият бахшида, Пешвои миллат дар Паёми наҷвати худ ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон иброз намуданд, ки “то даме, ки ман ҳастам, пайваста шумо, бонувони азизро дастгирӣ мекунам, шумо ҳам ба хидмати содиқона пайи беҳбудии Ватан идома бахшед”. Албатта, ин эътимоду боварии Пешвои миллат барои бонувон шарафмандии бузург аст. Ҷавобан ба он мо, занон тамоми неруи донишу таҷрибаамонро бо садоқату масъулияти баланд ба ҳамаи ободониву пешрафти Ватани маҳбӯб, тарбияи насли ҷавони боҳираду оқил, ҳадафносу ватандӯст барои ояндаи миллат равона менамоем.

АМИТ «Ховар»: Мегӯянд, ки тамоми бузургону номидаҳо ва раёсатдоронро модар ба дунё овардааст, аз ин рӯ бузургии зан-модар аз диди Шумо?

Мавлуда Каландарзода: Дар фарҳанги башарият ва маънавияти инсонӣ Модар ва эҳтироми вай дар сатҳи ҳамаи баланд қарор дорад ва зерини ибораи Модар сифатҳои волои инсонӣ, ба мисли, меҳру муҳаббат, некиву наҷват, ҳушғуфторию ҳушрафторӣ, бузургиву ҳокимӣ нухфтааст. Модар офарандаи ҳаёт буда, дар олам муқаддастар аз модар мавҷуде нест. Ё ба инсон ҳамаи меҳраму дӯстӣ дар домони биҳиштиаш тифлашро гизо дода, бо сад меҳру муҳаббат ҷун гавҳари бебаҳо рағбат намуда, бо ҳазорон умеду орзуҳои ширин ба қамол мерасонад. Бояд гуфт, ки гузаштагонӣ мо барои шаклгирии тамаддун наҷвати асосӣ ва ҷовидона бозидаанд. Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ, Ал-Ҳоразмӣ, Абурайхони Берунӣ, Абдулқосими Фирдавсиву Мавлоно Румӣ, Умарӣ Хайёму Абуалӣ Сино ва садҳои дигар фарзандони ин миллат дар соҳаи илму фарҳанг, дину оин, ҳунармандӣ ба қулли инсоният хидмати беандоза қардаанд. Шухрати онҳо ҷаҳонро

гирифтааст, моёи ифтихор аст, ки ононро ба башарият модарӣ тоҷик арзи хастӣ бахшида, таълиму тарбият додааст.

АМИТ «Ховар»: Назари Шумо ба қабул ва татбиқи қонуни миллий «Дар бораи масъулияти падару модар дар таълиму тарбияи фарзанд»?

Мавлуда Каландарзода: Вазифаи имрӯзаи мо, модарон дар марҳилаи муосири шиддатноки ҷаҳонӣ барои фардои Тоҷикистон тарбия ва ба воя расонидани насли солиму солаҳ, хушро заки, оқилу доно, кавиуро даву меҳандӯсту меҳанпарвар мебошад. Зеро, ҳангоме фарзанд аз тарбияву таълим баҳра нагирифта бенасиб шуд, сустуро даву нодон меонад ва ғумроху фирефтаи ғурӯҳҳои ғарзнокӯ ифротро ғардидаи мушкилие надорад. Инчӯ таъкид намӯдан ба маврид аст, ки татбиқи яке аз қонунҳои миллий- Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи масъулияти падару модар дар таълиму тарбияи фарзанд» ҳадафҳои дар боло зикргардидаро дар ҳаёти ҷомеа амаливу таъмин мекунад. Ва боз ҳам оид ба ҳиради волову ояндабинонаи Пешвои муаззами миллат бобати қабули ин қонуни миллий аҳсану сипос меҳонем.

АМИТ «Ховар»: Таманниёти Шумо ба модарони тоҷик?

Мавлуда Каландарзода: Қабл аз ҳама, ҳамагон модар суботу орошатагиву оромии софи Ватани азизамонро таманно менамоям, зеро танҳо дар ҷунин ғазо Модар метавонад хушбахту саодатманд бошад. Бигӯзор нуру хуршеди ҷаҳраи равшану ғарми модаронамон солҳои тӯлонӣ оромиши қалбҳо ва сафобаҳши ҳаётамон бошад.

**Мусохиб
Марзия САИДЗОДА,
АМИТ «Ховар»**